

Co skutečně potřebujeme?

Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní. Nepřišel jsem pozvat spravedlivé, ale hříšníky. (Marek 2:17)

1. čtení: Izajáš 55:1-11

Hlavní čtení: Marek 2:1-17

I.

Milí bratři, milé sestry,

co potřebujeme? Co skutečně potřebujeme? Čeho je nám nejvíce zapotřebí? To je důležitá otázka, která se čas od času objeví, když přemýšlíme nad naším životem. A je to trochu jiná otázka, než otázky typu: *Co vlastně chceme? Po čem toužíme?* Protože ne vždycky se kryje to, po čem toužíme, s tím, co opravdu potřebujeme. Toužím po nové knize. Ale potřebuji tu knihu, když mám v knihovně desítky knih, které jsem ještě od zakoupení nestihl ani otevřít? Chci jet letos k moři. Ale potřebuji strávit týden na pláži, abych se cítil skutečně odpočatý? Nepostačí k tomu týden na horách v České republice?

Co skutečně potřebujeme? Jsou to peníze, abychom splatili všechny naše půjčky? Je to lepší zaměstnání, abychom nebyli tak uštvaní za pár šušňů na výplatním lístku? Jsou to přátelé, abychom se v životě necítili tak sami? Je to čas strávený o samotě, abychom si od lidí odpočinuli? Jsou to otevřené školy, aby naše děti konečně začaly zase normální výuku a chvíli také nebyly doma? Je to zdraví, které se nám začalo s přibývajícím věkem vytrácet ze života? Soudě podle novoročních přání před několika dny, které jsem slyšel nebo četl, je právě tělesné zdraví víc než kdy dřív tím nejžádanějším „zbožím“. Zdraví, zdá se, potřebujeme nejvíce. Však jsme si nejčastěji navzájem přáli „hlavně to zdravíčko“. Život prostý nemocí. Život bez úrazů. Rok bez návštěv lékařů a bez pobytu v nemocnici. Nebo také: Negativní rok. Tedy následující týdny a měsíce bez toho, abychom byli shledáni „covid pozitivními“.

Zdá se mi to i v církvi: Že jako křesťané teď nejvíce stojíme o to, aby tato nákaza zmizela jednou provždy z našeho života. Aby se všechno vrátilo do normálu. Abychom nemuseli mít strach z nemoci, z trvalých následků této nemoci, nebo dokonce ze smrti. Abychom se mohli svobodně pohybovat, setkávat, dýchat a plánovat různé aktivity.

II.

O to všechno stáli i ti lidé kolem Pána Ježíše. Marek vypráví:

- ¹ *Když se po několika dnech vrátil do Kafarnaum, proslechlo se, že je doma. ² Sešlo se tolik lidí, že už ani přede dveřmi nebylo k hnutí.*

Ti lidé už Ježíše znali. Věděli, co všechno dokáže. Měli v čerstvé paměti, že už mnohé lidi v jejich městě a okolí uzdravil. A tak se k němu hrnou, jako se dnes lidé po celém světě hrnou pro vakcínu. Pán Ježíš byl pro ně tím, kdo je vyléčí z jejich nemocí, kdo jim uleví od bolesti a uvede je zpět do normálního života. Oni si mysleli, že nejvíce ze všeho potřebují to zdravíčko. A Pán Ježíš jim to dokonce částečně potvrdil: Tím, že mnohým z nich skutečně navrátil to tělesné či duševní zdraví.

Na druhou stranu: My lidé ze všeho nejvíce potřebujeme duchovní zdraví. A to Pán Ježíš dobře věděl: Co potřebujeme především. Vždyť kvůli tomu přišel do našeho světa. Nepřišel proto, aby uzdravil každého nemocného člověka. Nepřišel proto, aby každému ochrnutému vrátil možnost vstát a chodit po svých. Nepřišel proto, aby každému astmatikovi vrátil možnost zhluboka se nadechnout. Aby každému diabetikovi pomohl znovu jíst a pít, co hrdlo ráčí. Ne, proto nepřišel. Ježíš přišel proto, aby nás přivedl zpět k Bohu. Aby nás očistil od hříchu. Aby nás zachránil pro věčnost. Jen se ještě ohlédneme za vánočními svátky! Anděl říká Josefovi:

- *(Marie) porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; neboť on vysvobodí svůj lid z jeho hříchů.* (Mt 1:21)

Ale nikoli bez jejich touhy. Proto také Kristus chtěl, aby lidé přišli na to, co vlastně úplně nejvíce potřebují. Co je ta první a nejdůležitější potřeba ze všech jejich potřeb. Je to poznání vlastního hříchu. A díky tomu bytostná touha po spáse a radostný život se Spasitelem. Když se tedy lidé shromáždili kolem Petrova domu, kde byl ubytován i ten žádaný a věhlasný lékař, co Pán Ježíš učinil jako první?

- *A mluvil k nim.*

Doslova, třeba podle Kralického překladu: *I mluvil jim slovo. To slovo, bratři a sestry.* Evangelium.

Radostnou zprávu, kterou hlásal po celé Galileji a kterou nám Marek shrnuje hned na začátku svého díla v jedné větě:

- *Naplnil se čas a přiblížilo se království Boží. Čiňte pokání a věřte evangeliu. (Mk 1:15)*

Ježíš jim chtěl pomoci od jejich zdravotních problémů. Ale přitom jim chtěl sdělit, že jsou zde ještě mnohem větší a naléhavější problémy, které je potřeba řešit. Jejich špatný vztah s Bohem. Jejich pokroucené mezilidské vztahy. Pán Ježíš je skvělý lékař. Protože jen ti dobří doktoři řeší nejprve těžké zdravotní problémy – a až poté ty lehčí. Copak bychom byli spokojeni, kdyby nám doktor léčil pouze kuří oko na noze, když jsme za ním přišli kvůli podezření na infarkt?

III.

Když se tedy potřebujeme zbavit především našeho hříchu, pak musíme za tím, kdo nám dokáže pomoci. Musíme za Kristem, který nás z této zhoubné nákazy dokáže vyléčit. To se pěkně ukazuje na těch dvou dnešních příbězích.

- *³ Tu k němu přišli s ochrnutým; čtyři ho nesli. ⁴ Protože se pro zástup nemohli k němu dostat, odkryli střechu tam, kde byl Ježíš, prorazili otvor a spustili dolů nosítka, na kterých ochrnutý ležel. ⁵ Když Ježíš viděl jejich víru, řekl ochrnutému: "Synu, odpouštěj se ti hříchy."*

Ten ochrnutý jistě toužil po uzdravení. Ti jeho přátelé rovněž. Ale jeho lékař, Pán Ježíš, věděl mnohem lépe než on a než všichni zúčastnění, co je mu nejvíce zapotřebí. Proto mu odpustil všechn hřích. Vždyť, jak říká evangelista Jan, Ježíš

- *sám věděl dobře, co je v člověku. (J 2:23)*

On svým jasným pohledem dokázal prozkoumat hlubiny lidské duše a osvětit všechna temná zákoutí, kam ani my sami kolikrát nejsme schopni nahlédnout. A protože nejen ví, nýbrž jako jediný je i schopen a ochoten člověka takové svinské nákazy zbavit, odpustil mu jeho hříchy. Uvedl ho na cestu spravedlnosti. Postavil jej na pevný základ. Ten člověk sice ještě nemůže stát na svých nohách, sice ještě pořád leží na těch propocených nosítkách... Ale ten, u jehož nohou leží, už ho znovu postavil na skálu, z které ho už nikdo nikdy nesvrhne. Ten člověk ještě nemůže odejít po svých, ale v duchu už běží vstříc svatému a dobrému Bohu. Jako by slyšel výzvu Písma:

- *Přistupme tedy směle k trůnu milosti, abychom došli milosrdenství a našli milost a pomoc v pravý čas. (Žd 4:16)*

Ten člověk je sice tělesně pořád nemocný, ale duchovně je zdravý jako rybička. A protože ho Ježíš zbavil všeho, co ho ničilo, sráželo k zemi a oddělovalo od svatého Boha, neumím si představit, že by si v tu chvíli říkal: *No, tak to ti pěkně děkuji, Pane, za takovou pomoc. Kvůli tomu mě sem moji kamarádi nepřinesli. Kvůli tomu vám nerozebrali střechu nad hlavou. Já jsem přece chtěl běhat jako laňka.* Ne, taková reakce by byla pochopitelná u člověka, který stále žije v hříchu. Ale u toho, koho Pán omilostnil, to možné není. On musel být vděčný. Byť byl nadále chromý (a už jen na chvíli, nutno podotknout!), musel být plný vděčnosti za své duchovní zdraví, kterým mu Pán Ježíš otevřel věčnost s Bohem.

IV.

A ještě se podívejme na ten druhý případ. Na toho chromého celníka Léviho.

- *¹⁴ A když šel dál, viděl Leviho, syna Alfeova, jak sedí v celnici, a řekl mu: "Pojd' za mnou." On vstal a šel za ním.*

Ne, nepřeslechli jste se. Řekl jsem o tom celníkovi, že byl také chromý! Totiž: Duchovně chromý! Seděl si ve své celnici, kde shromažďoval majetek, částečně pro římské okupanty, částečně do své vlastní kapsy. Podílel se na ožebračování svých sousedů. Spolupracoval s těmi, kteří si násilím vzali jejich zemi, kterou jim Bůh kdysi přislíbil. Toho se může dopouštět jen duchovně pochroumaný člověk! To může dělat jen člověk se smrtelně nemocným svědomím.

A právě takového lumpa si Ježíš vyhlédl, aby se na něm ukázala velikost Boží lásky k hříšníkům všeho druhu. Aby se na něm projevila nepřemožitelná velikost Boží milosti. Lévi dostal šanci, kterou chytil za pačesy. Nepromarnil tu úžasnou příležitost. Ochotně a okamžitě kývl na Ježíšovo povolání k novému životu. A v Boží síle opustil svůj dosavadní bezstarostný, pohodlný, nicméně smradlavý a zatuchlý způsob života. Z hříšného celníka se stal Kristův služebník.

Milí bratři, milé sestry, právě toto potřebujeme ze všeho nejvíce: Aby nás Bůh konfrontoval nejprve s naším hříchem. Čas od času i my totiž musíme znovu opravdově zatoužit po odpuštění, po smíření, po milosti, kterou Bůh nabízí jen skrze Ježíše Krista. Skrze toho nejlepšího lékaře všech nemocných. Skrze toho lékaře, který pro naše věčné zdraví neváhal položit svůj zdravý a svatý život na golgotském kříži.

A když se nám dostane této milosti: Když si uvědomíme, jak moc jsme se vzdálili od Boha, jak málo jej skutečně posloucháme, jak moc spoléháme sami na sebe, jak málo jemu důvěřujeme, jak moc jsme ubližovali našim bližním, jak málo jsme je milovali... Když toto opět prožijeme, pak si nebudeme přát jen to tělesné zdraví. Pak opět pořádně zatoužíme po duchovním zdraví, které nám může dát jen Kristus. A dokonce hned. Tady a teď.

V.

To všechno je práce Ducha svatého, který k nám promlouvá. Jako Ježíš kdysi promlouval k lidem a učil je o jejich hříchu a o Boží záchraně, tak Duch promlouvá k nám. Skrze své slovo. Skrze Písmo. Skrze kázání evangelia. A také skrze viditelné slovo: Křest a večeři Páně. Vždyť svátosti jsou viditelné způsoby zvěstování evangelia, té pravdy o nás hříšných a o laskavém Bohu, který se nás skrze Krista rozhodl zachránit.

Proč zmiňuji svátosti, když se při těchto bohoslužbách ani jedna z nich nevysluhuje? Protože dnešní dva Markovy příběhy tak trošičku svátosti připomínají. Ten první příběh o ochrnutém člověku, kterého nesou jeho čtyři přátelé až k nohám Pána Ježíše, nám připomíná **KŘEST**. Nejprve křest dětí. Nás přece také nesli naši rodiče a naši kmotři ke křtu, k nohám Kristovým, když jsme ještě byli bezmocní. Akorát jsme neleželi v nosítkách, ale třeba v kočárku – zabaleni do bílé peřinky. A když Kristus viděl víru našich rodičů, kmotřů a víru celého sboru shromážděného kolem nás, shlédl i k nám, v tom okamžiku ještě víry neschopným. Tak jako tehdy, když toho ochrnutého uzdravil. Na základě čeho? Na základě jeho víry? Ne! Kvůli víře jeho skvělých přátel!

- *Když Ježíš viděl jejich víru, řekl ochrnutému: Synu, odpouštějí se ti hříchy.*

A totéž platí i v případě všech, kteří se nechali pokřtít až v dospělosti, ze svého vlastního rozhodnutí. No, řekněte: Koho z nich oslovil Kristus tak bezprostředním způsobem, jako kdysi apoštola Pavla před Damaškem? (Sk 9) Ne, někdo jim zvěstoval evangelium. Někdo se za ně modlil. Někdo je možná léta letoucí přinášel v modlitbách ke Kristovým nohám. Ani ti, kteří se nechali pokřtít v dospělosti, nedošli ke Kristu po svých. Někdo věřící je ke Spasiteli donesl. Jeho největší přítel. Protože největší přítel je ten, který má na srdci naše duchovní a věčné blaho, nejen naše blaho vezdejší.

VI.

A ten druhý příběh o celníku Lévim zase připomíná **VEČEŘI PÁNĚ**. Lévi se zvedl z té své celnice, z toho svého hrobu, kam byl zaživa pohřben a šel za Ježíšem cestou nového života. Ale kam šel? Kam s ním šel?

- ¹⁵ *Když byl u stolu v jeho domě, stolovalo s Ježíšem a jeho učedníky mnoho celníků a jiných hříšníků; bylo jich totiž mnoho mezi těmi, kteří ho následovali.*

Lévi šel s Ježíšem rovnou ke stolu. Stoloval s ním. Jedl s ním a pil s ním. Při tom společném jídle se utužovalo jejich přátelství. Tam, kde spolu jedli svatý s hříšníkem, čistý s ušpiněným, lékař s pacientem, Boží Syn se synem Adamovým, právě tam se posiloval jejich vztah. Oni museli být Kristu vděční, že s nimi sedí u jednoho stolu. A Ježíš s nimi byl rád. Vždyť právě u společného jídla jim ukazoval Boží lásku.

Copak toto všechno neprožíváme také my při večeři Páně? Zmocňuje se nás zármutek z toho, jaký život před Bohem kolikrát vedeme. Ale tím víc se nás zmocňuje radost z toho, že nás Bůh neopouští. Že nám Kristus u svého stolu připomíná, že nás má rád. Že nám všechno zlé odpustil. A na tom přece nejvíc záleží.

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, daruj nám svého svatého Ducha, abychom dnes v srdci slyšeli tvé pozvání. Pozvání k obnově našeho života s tebou. Pozvání k duchovně zdravému životu. Vyznáváme ti, Pane, naše viny. Přiznáváme, že tobě i našim bližním dlužíme mnoho – především lásku. A prosíme tě, abychom směli vykročit novým a jistým krokem za tebou, v tom je náš pravý život. Amen.*